

De vondst van de maand: Onverwachts een zeldzaamheid.... over de vondst van een oeroshoorn

Louwerens-Jan Nederlof

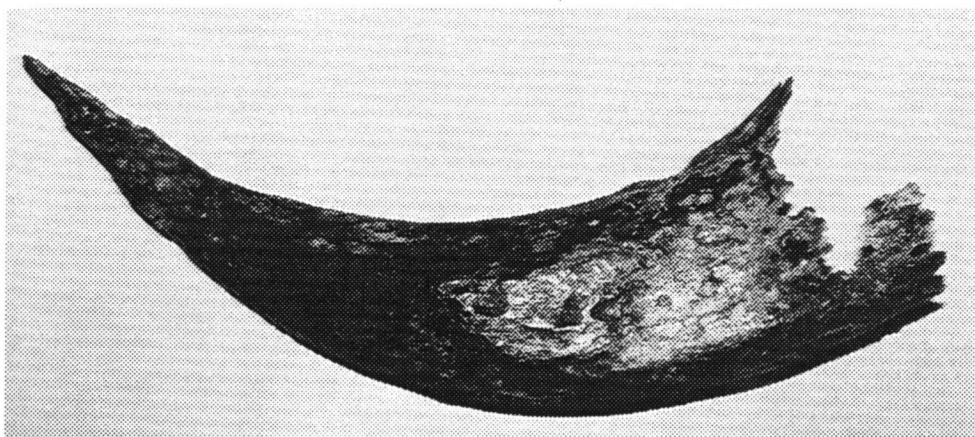

Fig. 1: Hoorn van een oeros *Bos primigenius* uit de Noordzee.

Fig. 1: Horn of a aurochs *Bos primigenius* from the North Sea.

Hoewel ik zeker geen specialist ben op het gebied van natuurhistorische fragmenten en fossielen viel het me op dat dit wel eens bijzonder kon zijn. Het ging om een hoorn (Fig. 1) waarvan ik geen idee had van welk dier het kon zijn. Een oeros misschien, maar het bleef bij een flauw vermoeden. De hoorn kwam in mijn bezit door een goede kennis die in het dagelijks leven nogal eens te maken heeft met de beroepsvisserij op de Noordzee. Zo af en toe haalden de vissers in hun netten verschillende kiezen van mammoeten omhoog. Meestal werden ze bewaard maar al te vaak kwam het voor dat alles weer over boord werd gegooid. Maar de goede kennis, dhr. van der Kruk uit IJmuiden, wist een aantal kiezen een andere botdelen te onderscheppen. Hij wist dat ik van alles verzamel wat een beetje met planten of dieren te maken heeft en al gauw vroeg hij of ik de vondsten niet kon schoonmaken. Uiteraard was dat geen probleem en op een zondag in januari 1995 kwam hij even langs om alles af te geven.

Goed verpakt in plastic kwamen de eerste kiezen van grote en kleine mammoeten tevoorschijn. Daarna ook een ruggewervel, delen van een bekkenbot en natuurlijk de bewuste hoorn. Dit alles werd de daarop volgende dagen door mij stevig schoongemaakt en een aantal kiezen werd weer naar de kennis teruggezonden. De rest, inclusief de hoorn, mocht ik houden. Maar wat was nu die hoorn? Ik besloot een foto te laten maken en deze op te sturen naar het Nationaal Natuurhistorisch Museum in Leiden.

De hoorn heeft een lengte van ongeveer 31 centimeter en heeft afgeplatte zijde, de punt en de zijde zijn helemaal gaaf en niet beschadigd door boorgaten van boormosselen of iets dergelijks. Het uiteinde, aan de basis, is wat rafelig en waarschijnlijk is hier een stukje afgebroken.

Het bericht uit Leiden kwam snel. Het ging hier om de hoorn van een oeros (*Bos primigenius* Bojanus, 1827). Het is het een zeldzaamheid dat een dergelijke hoorn gevonden wordt. De hoorn bestaat uit keratine, een stof die gemakkelijk vergaat onder water. Verder waren er artikelen bijgesloten van twee eerdere vondsten (Cranium 1(2) en Cranium 3(1)). Ook deze vondsten kwamen uit de Noordzee.

Hoe dan ook, reden te meer om ook van deze vondst melding te maken aan de meer gespecialiseerde liefhebber op dit gebied. Want nogmaals, van Pleistocene zoogdieren weet ik maar weinig af, maar ik weet wel dat ik zuinig zal zijn op de bijzondere vondst, de hoorn van een oeros.

Adres van de auteur:

L.J. Nederlof
Baanhoek 457
3361 GJ Sliedrecht